

แนวทางส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดสน

อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

The Guidelines of Potential Promotion for the Elderly, Wat Son Subdistrict

Administration Organization, Ranot District, Songkhla Province

ณัฐนนท์ อินทร์ชุม (Nattanon Inchum)¹

พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์ (Pornchai Likhiththamarot)²

บทคัดย่อ

ในการศึกษาครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพผู้สูงอายุ และหาแนวทางส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดสน อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้สูงอายุในพื้นที่ จำนวน 60 คน และวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา

ผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีโรคประจำตัว คือ โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน มีการรักษาสุขภาพที่โรงพยาบาลระโนด ดูแลตนเองโดยการออกกำลังกาย ผู้ที่มีโรคประจำตัวจะมีการดูแลตนเองโดยการรับประทานยาตามที่แพทย์สั่ง รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ มีความพึงพอใจในการรับสวัสดิการจากการรักษาพยาบาลจากภาครัฐจัดให้ ส่วนใหญ่มีรายได้น้อยต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท เพราะมีเพียงรายได้จากเงินสวัสดิการจากผู้สูงอายุเพียงเท่านั้น ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพแล้ว แต่ยังมีความรู้และมีทักษะในการประกอบอาชีพกันทุกคน และมีความรู้และทักษะในด้านเกษตรกรรมส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เพราะจะได้รับข้อมูลที่ชัดเจนโดยตรง ได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นและเข้าไปมีบทบาทในกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชนมีที่ดินพร้อมที่จะให้ลูกหลานทำมาหากินสืบต่อ และพอมีความรู้ที่จะชี้แนะได้บ้าง ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบล จัดแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญลงพื้นที่ให้มากขึ้น เพื่อเป็นการสร้างเสริมสุขภาพชาวบ้าน เพราะยังมีชาวบ้านบางกลุ่ม และผู้สูงอายุที่ขาดการรักษาอีกมาก ที่อาศัยอยู่ไกลจากชุมชน และขาดความรู้

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา 90112

² รองศาสตราจารย์ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา 90112 อีเมลล์ : pornchai.l@psu.ac.th

ในการดูแลสุขภาพ ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนการรักษาพยาบาล เพราะไม่มีรายได้จากการทำงาน ต้องการแพทย์เข้ามาพบปะ พูดคุย ตรวจเช็กร่างกาย และให้คำปรึกษาตามครัวเรือน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบล ควรกำหนดนโยบายด้านการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุให้ชัดเจนเพื่อนำไปปฏิบัติและติดตามผลนำไปปรับแก้ไขให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรจัดเวทีประชาคมด้านสุขภาพ โดยเน้นให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น ความต้องการ ปัญหา แนวทางการแก้ไขเพื่อกำหนดนโยบายสาธารณะด้านการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ที่สอดคล้องกับความต้องการและวิถีชีวิตของชุมชน ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการดูแลสุขภาพของแรงงานผู้สูงอายุ ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านสาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนตำบล ให้มีความรู้และสามารถดำเนินงานในองค์กรของตนเองได้ ควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ เช่น มีลานกีฬา การจัดให้มีอุปกรณ์การออกกำลังกายอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับผู้สูงอายุ

คำสำคัญ แนวทางส่งเสริมศักยภาพ, ผู้สูงอายุ

Abstract

The objective of this research was to find out the potential promotion for the elderly, Wat Son Subdistrict Administration Organization, Ranot District Songkhla Province. The study was a qualitative research by In-depth interview. A sample of 60 cases was drawn from Elderly, Wat Son Subdistrict Administration Organization, Ranot District Songkhla Province. This research presents a descriptive analysis of the data obtained through the data collection instrument.

Based on the findings of this investigation, it was concluded that the congenital diseases of most elders are hypertension and diabetes. They are treated at Ranot hospital. They take care of themselves by exercising, eating healthy food, complying and taking medicine with the doctor's order. The elders satisfied healthcare that the government arranged. The income of most of the elders is lower than 1,000 baht due to having received a subsistence allowance from the government only. The elder is not the member of the occupational group but they still have knowledge and skills about vocations and agriculture in instructing people, and there are lands for livelihood within the community. They always attend community activities and exchange opinion because they obtained information directly and clearly. Some patient and elder are far from a

community, lack of treatment and knowledge of healthcare. Therefore they want doctors or specialists survey, see, auscultate and educate about healthcare in the area.

Based on the major findings, it was recommended as follows: (1) the healthcare for elderly policies should be specified clearly for complying and following up to improve efficiency; (2) should there are healthcare forum by focusing on the people are involved in proposing opinions, needs, problems, and solution in order to set healthcare for the elder policies that are consistent with the needs and lifestyles of the community; (3) the knowledge training about the healthcare of elder should be provided to the staff responsible for public health in the community; and (4) elderly people should be encouraged to participate in health promotion activities, such as sports courts, adequate equipment and suitable for elderly people.

Keywords : The Guidelines of Potential Promotion, the Elderly

บทนำ

ประเทศไทยมีจำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและเห็นได้ชัด โดยปี 2537 มีผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 6.8 ของประชากรทั้งประเทศ จนต้องมีการสำรวจถึง 5 ครั้ง จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยครั้งแรกดำเนินการสำรวจในปี 2537 ครั้งที่ 2 ในปี 2545 2550 2554 และ 2557 ตามลำดับ โดยพบว่าปี 2545 และปี 2550 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 9.4 และ 10.7 ตามลำดับ ปี 2554 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 12.2 และในปี 2557 พบว่า ประชากรผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) มีจำนวน 10,011,705 คน เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14.9 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งเป็นผลจากการที่ประเทศไทย ประสบผลสำเร็จในนโยบายด้านประชากรและการวางแผนครอบครัว ทำให้อัตราเกิดลดลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งความก้าวหน้าทางการแพทย์ สาธารณสุข และเทคโนโลยี ทำให้ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้น ส่งผลให้โครงสร้างประชากรของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปเป็นโครงสร้างแบบผู้สูงอายุ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นประเทศหนึ่งในอาเซียนที่เข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) การเป็นสังคมสูงวัย คือ การที่มีจำนวนผู้สูงอายุหรือประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นจนมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมดในขณะที่วัยเด็กและแรงงานลดน้อยลงเรื่อยๆ จึงส่งผลกระทบต่อสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ทำให้ต้องมีการจัดระบบการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาวให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งเรื่องการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่อย่างจำกัด การจัดสรรสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุรวมทั้งการบริการทางการแพทย์ที่จำเป็นในระยะยาว

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรูปแบบหนึ่งในการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ถือเป็น การปฏิบัติงานที่ตรงกับสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่มากที่สุด มีหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาตำบลในทุกด้าน ทั้งในส่วนของ การพัฒนาคุณภาพชีวิต สภาพเศรษฐกิจ สังคม และความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ให้มีความอยู่ดีกินดี จากการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลในปี 2556 ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสน อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ซึ่งมีเขตการปกครองออกเป็น 5 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือนจำนวนประมาณ 597 ครัวเรือน มีจำนวนประชากรทั้งหมด 2,017 คน แยกเป็นชายจำนวน 991 คน แยกเป็นหญิงจำนวน 1,026 คน ซึ่งจากข้อมูลทะเบียนผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ณ 30 กันยายน 2560 ปรากฏว่าเป็นประชากรในวัยสูงอายุ แบ่งเป็นช่วงอายุ 60-69 ปี จำนวน 188 คน, ช่วงอายุ 70-79 ปี จำนวน 124 คน, ช่วงอายุ 80-89 ปี จำนวน 65 คน และ อายุ 70 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน จำนวน 384 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลวัดสน, 2560) จากจำนวนประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ประกอบกับวัยแรงงานย้ายถิ่นฐานเข้าไปทำงานในเมืองจำนวนมาก เนื่องจากไม่มีแหล่งทำมาหากินเพื่อหารายได้เลี้ยงชีพ จึงปล่อยให้ผู้สูงอายุอยู่บ้านเลี้ยงลูกหลานเพียงลำพัง ผู้สูงอายุบางรายถูกลูกหลานทอดทิ้ง บางรายพิการช่วยเหลือตนเองไม่ได้ เบี้ยยังชีพที่รัฐบาลช่วยเหลือก็ไม่เพียงพอในการยังชีพเป็นภาระของสังคม

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดสน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดูแลคุณภาพชีวิตของ คนในพื้นที่ ต้องมีการเตรียมการหาแนวทางในการพัฒนาการจัดสวัสดิการรองรับสังคมผู้สูงอายุอย่างทันทั่วถึงและพร้อมที่จะก้าวทันสถานการณ์ของผู้สูงอายุ และปรับกระบวนทัศน์เดิมจากที่มองผู้สูงอายุว่าเป็นภาระของสังคม มาทำให้ผู้สูงอายุนำประสบการณ์ของตนให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน เตรียมการพัฒนาด้านจิตใจ ร่างกาย อาชีพ เพื่อสามารถพึ่งพาตนเอง ไม่เป็นภาระของสังคม และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยการใช้ฐานความรู้ภูมิปัญญาที่สั่งสมมานานมาเป็นข้อมูลให้แก่ชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาศักยภาพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดสน อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
2. เพื่อหาแนวทางส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดสน อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

การทบทวนวรรณกรรม

โปรดปราน เพชรสด (2555) ศึกษา เรื่อง แนวโน้มการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เพื่อรองรับสังคมสูงอายุ ชุมชนบ้านจำรุง จังหวัดระยอง ผลการวิจัย พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้นำชุมชนที่เกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นฉันทามติ ($IR \leq 1.50$ และ $ICO \geq 0.50$) ผลที่ได้จะนำไปใช้ในการออกแบบแนวทางในการพัฒนารูปแบบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และสามารถนำการจัดการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้กับชุมชนอื่นๆ และเป็นแนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับชาติต่อไปได้ในอนาคตอันใกล้

ปิยะดา ภัคดีอำนาจ (2557) ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทอง อำเภอยะหา จังหวัดยะลา ผลการศึกษา พบว่า การจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทอง ระดับการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุ จากเกณฑ์ทั้ง 6 ด้าน ได้ผ่านเกณฑ์แค่ 1 ด้าน คือ ด้านที่ 5 การสร้างความมั่นคงแก่ผู้สูงอายุ และไม่ผ่านจำนวน 5 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การบริการสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ ด้านที่ 2 การจัดสวัสดิการรายได้แก่ผู้สูงอายุ ด้านที่ 3 การบริการที่พักแก่ผู้สูงอายุ ด้านที่ 4 การส่งเสริมนันทนาการแก่ผู้สูงอายุ และด้านที่ 6 การบริการและเครือข่ายแก่ผู้สูงอายุ

ณัฐจิตตา เทวเลิศสกุล (2559) ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาผู้สูงอายุจากภาระให้เป็นพลัง กรณีศึกษาเทศบาลนครรังสิต ผลการศึกษาวิจัย พบว่า 1. ปัญหาและอุปสรรคของผู้สูงอายุ (1) ด้านบุคลากร คือ บุคลากรในการดูแลผู้สูงอายุไม่เพียงพอ (2) ด้านงบประมาณ คือ การจัดงบประมาณในการดูแลผู้สูงอายุยังไม่ครอบคลุมต่อความต้องการของผู้สูงอายุ (3) ด้านการบริหารจัดการ คือ อำนาจหน้าที่ของเทศบาลนครรังสิต มีข้อจำกัดที่ไม่ครอบคลุมการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุในบางเรื่อง (4) ด้านร่างกาย (5) ด้านจิตใจและอารมณ์ (6) ด้านครอบครัวและสังคม และ (7) ด้านรายได้และสวัสดิการ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความยินดีมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน 3. ความต้องการของผู้สูงอายุ (1) ด้านร่างกาย (2) ด้านการพัฒนาความรู้ต่างๆ (3) ด้านรายได้และสวัสดิการสังคม และ (4) ด้านครอบครัวและสังคม ด้านร่างกายและจิตใจ 4. แนวทางการพัฒนาผู้สูงอายุจากภาระให้เป็นพลัง (1) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ (2) ด้านอาชีพ และ (3) ด้านการบริหารจัดการ

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้สูงอายุในเขตตำบลวัดสน ที่ขึ้นทะเบียนกับองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสน จำนวน 60 คน

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ อาศัยข้อมูล ดังนี้ 1) ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ การศึกษาจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ 2) ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์

เครื่องมือในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากพื้นที่ศึกษา ซึ่งเป็นการจัดเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ ข้อมูลจากปรากฏการณ์ต่างๆ การสังเกต การสอบถาม การร่วมกิจกรรมกับผู้สูงอายุในชุมชน โดยใช้วิธีการ สัมภาษณ์เชิงลึก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธี การวิเคราะห์ข้อมูล แบบบรรยายหรือพรรณนาข้อมูล และการเชื่อมโยง ตระกะ เพื่อจัดทำข้อสรุปเสนอผลการศึกษาศักยภาพของผู้สูงอายุ และแนวทางการส่งเสริมศักยภาพ ผู้สูงอายุ เพื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะได้มีการดำเนินการประเมินความพร้อม และมีแนวทางใน การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดสน เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด แก่การพัฒนาทรัพยากรบุคคลในวัยสูงอายุสามารถพึ่งพิงตนเองอย่างยั่งยืนได้

สรุปผลการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 1 ด้านสุขภาพกายและใจ

ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะมีโรคประจำตัวกันเกือบทุกคน นอกจากโรคความดัน โลหิตสูง โรคเบาหวานแล้ว ก็ยังมีโรคไขมันในเส้นเลือด ไปรับการรักษาอาการป่วยที่โรงพยาบาลระ โนด กับ รพสต. วัดสน โรงพยาบาลสงขลา รพสต.บ่อตรุ โรงพยาบาลหาดใหญ่ โรงพยาบาลเอกชน รับการรักษาจากคลินิก ดูแลตนเอง โดยการออกกำลังกายด้วยตนเอง เช่น การออกกำลังกายด้วยการ เดิน การเคลื่อนไหวร่างกาย รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ตรวจสอบสุขภาพเป็นประจำ กินยาตามที่ แพทย์สั่งและไปพบแพทย์ตามนัดทุกครั้ง การควบคุมอาหาร มีความพึงพอใจในการรับสวัสดิการจาก การรักษาพยาบาล เพราะเป็นสวัสดิการที่ดีในการช่วยเหลือประชาชน เป็นสวัสดิการที่ดีที่ทางภาครัฐ จัดให้ เหมาะสมกับผู้ที่มีรายได้น้อย แม้จะเป็นจำนวนเงินที่ไม่มากก็พอเหมาะสมกับยาที่ได้รับ รู้สึก พพอใจ เพราะมีการดูแลดีและเหมาะสม

ตัวชี้วัดที่ 2 ด้านอาชีพและรายได้

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็น สมาชิกของกลุ่มอาชีพแล้ว เพราะมีร่างกายที่ชราลงทุกวัน ด้วยสภาพร่างกายไม่แข็งแรงเหมือนแต่ มี

ความรู้และมีทักษะในการประกอบอาชีพกันทุกคน และมีความรู้และทักษะในด้านเกษตรกรรมส่วนใหญ่ เพราะเป็นอาชีพที่ประกอบมานาน ซึ่งก็มีหลากหลายสาขา มีทักษะทางด้านการเกษตร

ตัวชี้วัดที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วม

ผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่ได้มีการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เพราะจะได้รับข้อมูลที่ชัดเจน โดยตรง เพื่อต้องการอยากทราบข้อมูลว่าชุมชนทำกิจกรรมอะไรบ้าง ต้องการได้รับข้อมูลที่ชัดเจนและแท้จริง โดยไม่ต้องถามผู้อื่น ได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นและเข้าไปมีบทบาทในกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชน เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นบ้าง แล้วแต่หัวข้อที่ตัวเองอยากได้รับคำปรึกษาหรือในเรื่องที่ไม่เข้าใจ มีการเสนอความคิดเห็นบ้าง เพราะอยากแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่แปลกใหม่ เพื่อการพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นบ้าง แล้วแต่หัวข้อที่ตัวเองอยากได้รับคำปรึกษาหรือบางเรื่องที่ยังไม่เข้าใจ ได้เสนอความคิดเห็นบ้าง เพราะอยากแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่แปลกใหม่ เป็นการพัฒนาความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น มีดินพร้อมที่จะให้ลูกหลานทำมาหากินสืบต่อไป

แนวทางส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดสน

ด้านสุขภาพกายและใจ

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ต้องการให้องค์กร ได้นำคนที่มีความรู้ความสามารถมาให้คำแนะนำในทุก ๆ ด้าน อยากให้แพทย์ลงพื้นที่ตรวจชาวบ้าน เพราะยังมีชาวบ้านบางกลุ่มที่อาศัยอยู่ไกลจากชุมชน และขาดความรู้ในการดูแลสุขภาพ อยากให้แพทย์ลงพื้นที่มาคอยแนะนำหรือตรวจสุขภาพของคนในชุมชนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากอยู่ไกลจากชุมชน การเดินทางจึงยากลำบาก ประชาชนจึงยังขาดการดูแลอีกมาก ต้องการให้ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำคนที่มีความรู้มาให้คำแนะนำในการดูแลสุขภาพและการดำรงชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ เพื่อไม่ให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บ ต้องการให้ภาครัฐนำแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญเข้ามาตรวจสุขภาพของชาวบ้านให้มากกว่านี้ เพราะยังมีชาวบ้านที่ป่วยและยังขาดการรักษา ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุน ด้านการแจกจ่ายยาสามัญประจำบ้าน เพื่อเป็นการรักษาเบื้องต้นของผู้สูงอายุ และบางคน ไม่มีเงินไปหาหมอ เพราะยังมีชาวบ้านส่วนหนึ่งที่ขาดเงินสวัสดิการจากรัฐบาล อยากให้แจกจ่ายยารักษาเบื้องต้นแก่ชาวบ้าน เพราะยังมีชาวบ้านส่วนหนึ่งที่ขาดเงินสวัสดิการจากรัฐบาล ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนการรักษาพยาบาล เพราะไม่มีรายได้จากการทำงาน และต้องการให้แจกจ่ายยาสามัญประจำบ้าน ต้องการให้นำแพทย์มาตรวจเช็คร่างกาย และลงพื้นที่ตามครัวเรือนเป็นประจำทุกปี อยากให้ตรวจสอบสิทธิการรักษาพยาบาลของชาวบ้าน เพราะบางคนยังไม่มีสิทธิบัตรทอง อยากให้ภาครัฐเพิ่มสวัสดิการมากกว่านี้ เพราะยังมีคนอีกมากที่ขาดการช่วยเหลือ หรือให้มีการแจกจ่ายยาสามัญประจำบ้านก็ได้ เพื่อเป็นการรักษาเบื้องต้น ต้องการให้แพทย์ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมตามครัวเรือน เพื่อความสะดวกของผู้สูงอายุที่พิการ อยากให้จัดกิจกรรมพบปะพูดคุยกันในชุมชนมากขึ้น อยากให้จัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะให้

ผู้สูงอายุได้มาพบปะพูดคุยกัน เพื่อสุขภาพจิตที่ดี อยากให้จัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุทำร่วมกัน ได้พบปะกัน ทำให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน อยากให้จัดกิจกรรมเชื่อมต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับลูกหลาน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กัน อยากให้มีกิจกรรมของผู้สูงอายุบ้าง จะได้มาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดกัน และเป็นการผ่อนคลายของผู้สูงอายุด้วย ต้องการให้จัดกิจกรรมบ้าง เพื่อที่จะได้พบปะพูดคุยกัน และทำกิจกรรมร่วมกันตามประสาผู้สูงอายุ ต้องการเพิ่มรายได้ 40 บาท จากการจักสาน เพิ่มรายได้ 50 บาท เพื่อเพิ่มรายได้จากการเลี้ยงไก่พื้นบ้าน เพิ่มรายได้ 60 บาท จากการเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่ชน) เพิ่มรายได้ 70 บาท ในการเลี้ยงไก่พื้นเมือง เพิ่มรายได้ 80 บาท เพื่อปลูกผักและทำการเกษตรเสริม เพิ่มรายได้ 100 บาท เพื่อเพิ่มต้นทุนให้เกษตรกรในการประกอบอาชีพ เพิ่มรายได้ 100 บาท เพื่อใช้ในการจักสาน เพิ่มรายได้ 200 บาท ในการทำปุ๋ยชีวภาพ อยากให้สนับสนุนกลุ่มเกษตรกร เพราะเป็นอาชีพหลักของคนในชุมชน กลุ่มเกษตรกร เพราะเป็นหลักของคนในชุมชนและต้องการพัฒนาประสิทธิภาพของเกษตรกรด้วย ให้สนับสนุนในกลุ่มเกษตรกร เพราะมีพื้นที่เพียงและกลุ่มจักสาน ซึ่งสามารถหาวัตถุดิบได้ง่ายในท้องถิ่น อยากให้สนับสนุนกลุ่มการเลี้ยงสัตว์ (วัว) เพราะตอนนี้เลี้ยงวัว อยากให้สนับสนุนงบประมาณเพิ่ม เพื่อการประกอบอาชีพ ให้สนับสนุนกลุ่มประมง การเลี้ยงสัตว์น้ำจืด เพราะมีเนื้อที่บ่อปลาที่เพียงพอ ด้านการทำปุ๋ยหมัก เพราะอยากมีรายได้เสริมนอกเหนือจากเงินสวัสดิการจากรัฐบาล อยากมีความรู้ความสามารถมากกว่านี้ ด้านการเกษตร เพราะเป็นอาชีพหลักของคนในพื้นที่ ต้องการให้ความรู้ และทักษะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพด้านการเกษตร เพราะเป็นอาชีพที่ประกอบอยู่ และได้นำความรู้ไปปฏิบัติจริงต่อไป ต้องการด้านการจักสาน เพราะวัตถุดิบพบได้มากในท้องถิ่น เช่น ใบตาล ต้นไม้ ด้านการเกษตร การประมง เพราะเป็นอาชีพหลักที่อาศัยอยู่ และเป็นอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชน การเลี้ยงสัตว์ เพราะเป็นอาชีพที่ไม่หนักหนาเมื่อมีความรู้และทักษะ สามารถที่จะทำได้ดี และมีผลผลิตที่ดีได้ต่อไป การตัดเย็บ เพราะเป็นอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ดี ให้มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้สูงอายุผ่านเสียงตามสาย เพราะมีอยู่ในหมู่บ้าน และสามารถรับฟังได้ตลอดเวลา สะดวกต่อการรับข้อมูลข่าวสาร อยากให้บอกตามบ้าน เพราะบ้านอยู่ห่างไกลจากกลุ่มบ้านอื่น อยากให้มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารโดยใช้ใบปลิว เพราะเป็นข้อมูลที่ชัดเจน อยากให้จิตอาสาลงพื้นที่พบผู้สูงอายุให้มากขึ้น เพราะยังมีผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรของรัฐอีกมาก อยากให้ดูแลผู้พิการที่สูงอายุภายในชุมชนให้เพิ่มมากขึ้น ต้องการให้สนับสนุนและเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุที่อยู่อย่างยากลำบาก และตกทุกข์ได้ยากที่ต้องการให้มีการสนับสนุนเพื่อจะได้เข้าร่วมพัฒนาพื้นที่สาธารณสุขประโยชน์ของหมู่บ้าน ตามความสามารถที่จะทำได้ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และเป็นตัวอย่างให้กับลูกหลานต่อไป เพื่อให้ผู้สูงอายุได้ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ให้กับสังคมตามกำลังที่พอจะทำได้ ช่วยเหลือทางด้านการประกอบอาชีพ เพราะชาวบ้านบางคนยังไม่มียาได้จากการประกอบอาชีพเลย ไม่ต้องการ เพราะด้วยสภาพร่างกาย

ที่ไม่สามารถร่วมกิจกรรมได้ ต้องการให้จัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้ถ่ายทอดภูมิปัญญาให้แก่คนรุ่นต่อไป โดยการบอกกล่าว และแนะนำ อยากให้จัดกิจกรรมเชื่อมต่อระหว่างผู้สูงอายุกับคนรุ่นหลัง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ต้องการ เพื่อให้คนรุ่นต่อไปรับรู้ถึงภูมิปัญญาและได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์และสืบทอดต่อไป ต้องการ เพื่อให้คนรุ่นต่อไปนำไปประกอบอาชีพ และพัฒนาตนเองในอนาคต ไม่ต้องการ ด้วยสภาพร่างกายที่ไม่พร้อม เพราะการถ่ายทอดออกไปอาจได้ไม่ดีเท่าที่ควร

อภิปรายผล

ผู้สูงอายุที่ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 60 คน ส่วนใหญ่มีโรคประจำตัว คือ โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน มีการรักษาสุขภาพที่โรงพยาบาลระนอง จะดูแลตนเอง โดยการออกกำลังกายด้วยตนเอง ผู้สูงอายุที่เป็นโรคประจำตัวส่วนใหญ่จะมีการดูแลตนเองโดยการรับประทานยาตามที่แพทย์สั่ง รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ มีความพึงพอใจในการรับสวัสดิการจากการรักษาพยาบาล เพราะเป็นสวัสดิการที่ดีในการช่วยเหลือประชาชน เป็นสวัสดิการที่ดีที่ทางภาครัฐจัดให้ เหมาะสมกับผู้ที่มีรายได้น้อย

ส่วนใหญ่จะมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 จะเห็นได้ว่าผู้สูงอายุบางคนไม่ได้ประกอบอาชีพอะไรจึงทำให้มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท เพราะส่วนใหญ่มีรายได้น้อย และได้รับเงินสวัสดิการจากผู้สูงอายุเพียงเท่านั้น พบว่าส่วนใหญ่ผู้สูงอายุไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพแล้ว เพราะมีร่างกายที่ชราลงทุกวัน ร่างกายไม่แข็งแรงเหมือนแต่ก่อน สอดคล้องกับการศึกษาของอำไพรัตน์ อักษรพรหม (2560) ศึกษา เรื่อง การพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมสำหรับครอบครัวที่มีผู้สูงอายุเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม พบว่าส่วนใหญ่ มีความรู้และมีทักษะในการประกอบอาชีพกันทุกคน และมีความรู้และทักษะในด้านเกษตรกรรมส่วนใหญ่ เพราะเป็นอาชีพที่ประกอบมานาน ทักษะเกี่ยวกับการปลูกผักทำนา ตามฤดูกาล ด้านการเลี้ยงสัตว์ ด้านการประมง การเลี้ยงปลาน้ำจืด เพราะการดำรงชีวิตประจำวัน จะมีการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพด้านการทำเกษตรกันเกือบทุกหลังคาเรือน เพื่อสามารถนำไปพัฒนาและต่อยอดให้แก่อาชีพและการดำรงชีวิตประจำวันให้แก่ผู้สูงอายุได้ สอดคล้องกับการศึกษาของภูมิวัฒน์ พรวนสุข (2558) ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดแพร่ จัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกในครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ด้านการเงินและการทำงาน ควรสนับสนุนในด้านอาชีพ การหารายได้ที่เหมาะสมตามความถนัดของผู้สูงอายุ

ส่วนใหญ่ได้มีการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เพราะจะได้รับข้อมูลที่ชัดเจน โดยตรง เพื่อต้องการอยากทราบข้อมูลว่าชุมชนทำกิจกรรมอะไรบ้าง ต้องการ ได้รับข้อมูลที่ชัดเจนและแท้จริง โดยไม่ต้องถามผู้อื่น บางท่านเป็นคณะกรรมการหมู่บ้านจึงต้องเข้าร่วมอยู่แล้ว หรือถ้าไม่ติดกิจธุระก็

จะเข้าร่วมสม่ำเสมอ พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นและเข้าไปมีบทบาทในกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชน เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นบ้าง แล้วแต่หัวข้อที่ตัวเองอยากได้รับคำปรึกษา หรือในเรื่องที่ไม่เข้าใจ มีการเสนอความคิดเห็นบ้าง เพราะอยากแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่แปลกใหม่ เพื่อการพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รับประทานอาหาร และร่วมแสดงความคิดเห็นบ้างตามหัวข้อที่อยากได้ข้อเสนอแนะ ได้แสดงความคิดเห็น และได้ชี้แนะข้อมูลบางอย่างที่ได้ปฏิบัติแล้วได้ผลจริงแก่ผู้ที่ยังไม่เข้าใจ สอดคล้องกับการศึกษาของณัฐฐิตตา เทวเลิศสกุล (2559) ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาผู้สูงอายุจากภาระให้เป็นพลัง กรณีศึกษาเทศบาลนครรังสิต พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความยินดีมีส่วนร่วมในการพัฒนาดังกล่าวและเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน พบว่า ผู้สูงอายุมิ่บ้าง ที่มีดินพร้อมที่จะให้ลูกหลานทำมาหากินสืบต่อ และพอมีความรู้ที่จะชี้แนะได้บ้าง เช่น การเตรียมดิน การเตรียมปุ๋ย และการเพาะปลูก อยากให้เยาวชนรุ่นหลังลงพื้นที่มาศึกษาหาข้อมูลบ้าง เพื่อให้ได้ความรู้เอาไปพัฒนา สอดคล้องกับการศึกษาของปาริย์ สุขแก้ว (2560: (5)) ศึกษา เรื่อง บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสวน ในการดูแลสุขภาพของแรงงานผู้สูงอายุภาคเกษตรกรรม พบว่า การพัฒนาทักษะส่วนบุคคลแรงงานผู้สูงอายุภาคเกษตรกรรมได้รับการพัฒนา ทั้งในตัวบุคคลและสังคม ทั้งการปรับตัวและมีพฤติกรรมที่เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องและการจัดการดูแลสุขภาพของตนเองเพื่อสุขภาพที่ดี อนาคตควรเพิ่มการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะส่วนบุคคลของแรงงานผู้สูงอายุภาคเกษตรกรรมการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานผู้สูงอายุด้านการดูแลแรงงานผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ต้องการให้องค์กรได้นำคนที่มีความรู้ความสามารถมาให้คำแนะนำในทุก ๆ ด้าน สำหรับการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ให้มีแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญลงพื้นที่มากขึ้น หมั่นมาตรวจสุขภาพชาวบ้าน เพราะยังมีชาวบ้านบางกลุ่ม และผู้สูงอายุที่ขาดการรักษาอีกมาก ที่อาศัยอยู่ไกลจากชุมชน และขาดความรู้ในการดูแลสุขภาพ ยังมีชาวบ้านที่ป่วยและยังขาดการรักษา ให้นำคนที่มีความรู้มาให้คำแนะนำในการดูแลสุขภาพ การกินอาหาร และการดำรงชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ เพื่อไม่ให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บ แนะนำและจะได้ปฏิบัติตามในการดูแลสุขภาพที่ถูกต้อง พบว่าต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนด้านการแจกจ่ายยาสามัญประจำบ้าน เพื่อเป็นการรักษาเบื้องต้นของผู้สูงอายุ และบางคนไม่มีเงินไปหาหมอ เพราะยังมีชาวบ้านส่วนหนึ่งที่ขาดเงินสวัสดิการจากรัฐบาล อยากให้ดูแลเรื่องสิทธิบัตรทองมากกว่านี้ อยากให้แพทย์ลงพื้นที่มาดูแลรักษาชาวบ้านมากขึ้น ให้เจ้าหน้าที่มาตรวจดูชาวบ้านที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองจากรัฐบาล ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนการรักษาพยาบาล เพราะไม่มีรายได้จากการทำงาน ต้องการแพทย์เข้ามาพบปะ พูดคุย ตรวจเช็คร่างกาย และให้คำปรึกษาตามครัวเรือน สอดคล้องกับการศึกษาของปิยะดา ภักดีอำนาจ (2557) ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลกาตอง อำเภอยะหา จังหวัดยะลา คือ การบริการตรวจสุขภาพที่บ้าน การจัดสวัสดิการ

แก่ผู้สูงอายุยากจนหรือไม่มีบ้าน การส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ การให้ที่พักอาศัย แก่ผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพ การจัดให้มีที่พักแก่ผู้รับการรักษาในสถานพยาบาล การมีสโมสรผู้สูงอายุ เพื่อการนันทนาการ การจัดทัศนศึกษาแก่ผู้สูงอายุ การจัดให้มีศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ การมีศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในเวลากลางวัน การจัดตั้งระบบเฝ้าระวังและดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น อยากรให้ตรวจสอบสิทธิการรักษาพยาบาลของชาวบ้าน เพราะบางคนยังไม่มีสิทธิบัตรทอง ส่วนใหญ่อยากให้จัดกิจกรรมพบปะพูดคุยกันในชุมชนมากขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนสารทุกข์สุขดิบ และเปลี่ยนความคิดเห็น ให้มีการพบปะพูดคุยกัน ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ให้มีกิจกรรมเพื่อความบันเทิง ให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียด

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ต้องการเพิ่มรายได้ 40 บาท จากการจักสาน เพราะใช้เวลาว่างจากทำการเกษตรพอมีเวลามานั่งจักสานได้ เพิ่มรายได้ 50 บาท เพื่อเพิ่มรายได้จากการเลี้ยงไก่พื้นบ้าน เพิ่มรายได้ 60 บาท จากการเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่ชน) เพิ่มรายได้ 70 บาท ในการเลี้ยงไก่พื้นเมือง เพิ่มรายได้ 80 บาท เพื่อปลูกผักและทำการเกษตรเสริม เพิ่มรายได้ 100 บาท เพื่อเพิ่มต้นทุนให้เกษตรกรในการประกอบอาชีพ เพิ่มรายได้ 100 บาท เพื่อใช้ในการจักสาน ต้องการเพิ่มรายได้ 200 บาท ในการทำปุ๋ยชีวภาพ ต้องการให้มีการสนับสนุนกลุ่มเกษตรกร เพราะเป็นอาชีพหลักของคนในชุมชน และจะได้นำความรู้มาพัฒนากลุ่มให้สามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่น เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพให้เกษตรกรเพิ่มมากขึ้น พบว่า ต้องการเพิ่มทักษะด้านการทำปุ๋ยหมัก เพราะอยากมีรายได้เสริมนอกเหนือจากเงินสวัสดิการจากรัฐบาล และเป็นอาชีพหลักของคนในพื้นที่สามารถนำความรู้และทักษะไปปฏิบัติในการประกอบอาชีพ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพมากขึ้น ด้านการจักสาน เพราะเป็นอาชีพที่เคยทำและผู้สูงอายุสามารถทำได้ วัตถุประสงค์ในท้องถิ่นมีมาก การเลี้ยงสัตว์ เพราะเป็นอาชีพที่ถนัด สามารถสร้างรายได้ดี สอดคล้องกับการศึกษาของภูมิวัฒน์ พรวนสุข (2558) ศึกษาเรื่อง แนวทาง การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดแพร่ พบว่าควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกในครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ด้านการเงินและการงาน ควรสนับสนุนในด้านอาชีพการหารายได้อย่างเหมาะสม ตามความถนัดของผู้สูงอายุ และให้มีส่วนร่วมปฏิบัติทุกขั้นตอน พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดอบรมเพิ่มความรู้และทักษะด้านอาชีพ

การแจ้งข้อมูลข่าวสาร อยากรให้มาบอกที่บ้าน เพราะอยู่ห่างจากชุมชน เนื่องจากไม่สามารถได้ยินเสียงตามสายอย่างชัดเจน ไปไม่ไหว (มีโรคประจำ) การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย เพราะสามารถรับฟังได้ตลอดเวลา สะดวกในการรับข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ เพราะได้ยินชัดเจนและเข้าใจง่าย ใบบลิว เพราะอ่านเข้าใจง่ายและชัดเจนที่สุด เนื่องจากเสียงตามสายได้ยินไม่ชัดเจน และหูไม่ค่อยได้ยิน อยากรให้จิตอาสาเข้าถึงผู้สูงอายุที่ตกทุกข์และลำบาก เพราะหน่วยงานยังเข้าไม่ถึงทุก

ครัวเรือน ยังมีผู้สูงอายุอีกมากที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์กร อาศัยอยู่ไกลจากชุมชนอีกจำนวนมาก ขาดการรักษาเยียวยาจากองค์กร ให้มีการดูแลผู้พิการ ผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว ในชุมชนเพิ่มมากขึ้น เพราะเขาไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ดีเท่าที่ควร ต้องการให้สนับสนุนและเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุที่อยู่ลำบากและตกทุกข์เท่าที่ทำได้ ต้องการให้ผู้สูงอายุได้ทำกิจกรรมร่วมกัน และได้เป็นตัวอย่งให้กับเด็ก สอดคล้องกับการศึกษาของ ภูมิวัฒน์ พรวนสุข (2558) ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดแพร่ ควรมีกุ่มอาสาสมัคร ออกเยี่ยมที่บ้านพร้อมรับฟังปัญหาและแนะนำแนวทาง พร้อมทั้งตั้งงบประมาณไว้รองรับผู้สูงอายุ ในอนาคตด้านสังคม ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมดูแลและให้เกิดความสัมพันธ์กับผู้สูงอายุ และควรจัดสวัสดิการแจกสิ่งของที่จำเป็นแก่ผู้สูง พบว่า อยากให้จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้จากผู้สูงอายุสู่คนรุ่นหลัง โดยจัดกิจกรรมในชุมชนหรือหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ โดยการบอกกล่าวและแนะนำ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป เพื่อให้คนรุ่นต่อไปได้นำไปใช้และปฏิบัติ เพื่อใช้ประกอบอาชีพ และสามารถเลี้ยงชีพตัวเองได้ในอนาคต จัดกิจกรรมทางการเกษตรเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กับคนรุ่นใหม่ อยากให้จัดกิจกรรมระหว่างผู้สูงอายุกับคนรุ่นหลังเพิ่มมากขึ้น เป็นการเพิ่มทักษะความรู้ให้แก่คนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น และเป็นการสืบทอดให้คงอยู่ในชุมชนอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับการศึกษาของณัฐจิตตา เทวเลิศสกุล (2559) ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาผู้สูงอายุจากภาระให้เป็นพลัง กรณีศึกษาเทศบาลนครรังสิต ด้านการมีส่วนร่วมและการอยู่ร่วมกันในสังคม คือ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความยินดีมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรกำหนดนโยบายด้านการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุให้ชัดเจนเพื่อนำไปปฏิบัติและติดตามผลนำไปปรับแก้ไขให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรจัดเวทีประชาคมด้านสุขภาพ โดยเน้นให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น ความต้องการ ปัญหา แนวทางการแก้ไขเพื่อกำหนดนโยบายสาธารณะด้านการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่สอดคล้องกับความต้องการและวิถีชีวิตของชุมชน
3. ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการดูแลสุขภาพของแรงงานผู้สูงอายุ ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านสาธารณสุขของค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีความรู้และสามารถดำเนินงานในองค์กรของตนเองได้
4. ควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ เช่น มีลานกีฬา การจัดให้มีอุปกรณ์การออกกำลังกายอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการศึกษาการสร้างเสริมสุขภาพในบุคคลวัยอื่นๆ เช่น วัยทารก วัยเด็ก ก่อนเรียน วัยเรียน เป็นต้น
2. วางแผนแนวทางการบริหารจัดการการสร้างเสริมสุขภาพของชุมชน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสน เป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งด้านพื้นที่ งบประมาณและกำลังคนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสน มีส่วนร่วมในการดำเนินการ

บรรณานุกรม

- ณัฐฐิตตา เทวเลิศสกุล. (2539). แนวทางการพัฒนาผู้สูงอายุจากภาระให้เป็นพลัง กรณีศึกษา เทศบาลนครรังสิต. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal. Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 9(1) เดือนมกราคม-เมษายน พ.ศ. 2559.
- ปาจริย์ สุขแก้ว. (2560). บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสวนในการดูแลสุขภาพของแรงงาน ผู้สูงอายุภาคเกษตรกรรม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ปิยะดา ภัคดีอำนาจ. (2557). แนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลกาตอง อำเภอยะหา จังหวัดยะลา. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 31(2), 121-151.
- ภูมิวัฒน์ พรวนสุข. (2558). แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดแพร่. Journal of Graduate School, Pitchayatat, 10(1), 77.
- อำไพรัตน์ อักษรพรหม. (2560). การพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมสำหรับครอบครัวที่มีผู้สูงอายุ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น.
- องค์การบริหารส่วนตำบลวัดสน. (2560). ข้อมูลประชากรขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดสน. สงขลา: องค์การบริหารส่วนตำบลวัดสน.